

Motion om att bygga ett kallbadhus i Hammarby sjö

Motion av Jonas Naddebo och Ashna Ibrahim (båda C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarråden Jan Valeskog och Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Jonas Naddebo och Ashna Ibrahim (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärena föreslår i den att kommunfullmäktige beslutar att ge berörda nämnder i uppdrag att påbörja arbetet för att realisera ett kallbadhus vid Lugnets terrass i Hammarby sjöstad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Sjöstadsföreningen. Sjöstadsföreningen har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret poängterar att det finns ett antal budgetuppdrag angående fler möjligheter till bad och att utredningar behövs för olika aktuella platser.

Fastighetsnämnden välkomnar de uppdrag som finns med i budget för 2024 och poängterar att det behöver inkomma en beställning från annan nämnd i fallet att en anläggning ska uppföras.

Idrottsnämnden ser generellt positivt på förslaget och noterar att det behövs vidare utredning gällande exempelvis säkerheten.

Södermalms stadsdelsnämnd ser positivt på ett eventuellt kallbadhus men poängterar vikten av vidare utredning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholms närhet till vattnet ska nyttjas i högre grad. Därför finns det också sådana uppdrag i stadens budget för 2024. Som stadsledningskontoret poängterar står det

bland annat i kommunfullmäktiges budget att friluftslivet i staden ska stärkas och att möjligheter till bad både sommar- och vintertid ska förbättras och utvecklas.

Trafiknämnden har sedan årsskiftet också fått ett uppdrag att samordna arbetet med berörda nämnder att få fram fler bad. Det övergripande ansvaret för olika typer av badsatsningar ska också ses över och fastställas inom ramen för detta arbete. Det kommer att underlätta enklare processer för att få till nya platser att bada på. Nämnderna ska också på möjliga platser utreda ett borttagande av förekommande badförbud.

Bilaga

Motion om att bygga ett kallbadhus i Hammarby sjö, dnr KS 2023/772-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Liberalerna ställer sig positiva till iden om ett kallbadhus i Hammarby sjö och vi har i vår budget lagt förslag på att staden ska utreda fler badplatser, där även vinterbad ingår. Vidare ser vi nödvändigheten i att handlingsplanen för badplatser implementeras i arbetet för att ta fram fler badplatser i staden.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarrådets förslag.

Stockholm den 21 februari 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande

1. Att i första hand återremittera motionen
2. Att i andra hand bifalla motionen
3. Att därutöver anföra följande

Efter att motionen remitterades har trafiknämnden fått i uppdrag att samordna arbetet med att få fram fler badmöjligheter. Ärendet bör därför remitteras även till den facknämnd vars ansvarsområde sakfrågan ligger under för att ta ställning till motionen, dess intentioner och genomförbarhet.

Föredragande borgarrådet hänvisar till skrivningar i budget om att friluftslivet i staden ska stärkas och Stockholms närhet till vattnet ska nyttjas i högre grad. I

budgeten läser vi också att fler nya vinterbadplatser med möjlighet till bastubad ska anläggas under mandatperioden. Än så länge lyser de konkreta förslagen och platsspecifika åtgärderna med sin frånvaro.

Våra nordiska grannhuvudstäder erbjuder badmöjligheter mitt i stan, året om, med kallbadhus, bastur och flytande bassänger i hamnområden. Stockholm har trots sina unika förutsättningar, tyvärr hamnat ohjälpligt i bakvatten när det gäller rekreation vid och i vatten. Ett kallbadhus i Hammarby sjöstad skulle inte bara tillföra staden värdefulla kvaliteter i form av en aktiv mötesplats och säker badplats, utan också stärka Stockholms attraktivitet som en levande och hållbar stad. Det finns flera privata intressenter som är villiga att uppföra och driva kallbadhus och bastuflottar. Stadens roll är att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att möjliggöra detta.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jonas Naddebo och Ashna Ibrahim (båda C) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att ge berörda nämnder i uppdrag att påbörja arbetet för att realisera ett kallbadhus vid Lugnets terrass i Hammarby sjöstad.

Vidare framgår det i motionen att stadens vatten ska tillgängliggöras mer och att identifiera outnyttjade möjligheter anses vara en viktig pusselbit i utvecklingen av Stockholm som en grön, hållbar och attraktiv stad för invånare och besökare. Vidare framförs att Hammarby sjöstad planerades som en stadsdel i samspel med vattnet och grannen Nackareservatet, med en hög miljöprofil och integrerade hållbarhetslösningar. Trots närheten till vattnet finns det idag inga officiella badmöjligheter i Hammarby sjöstad.

I motionen beskrivs att ett kallbadhus genom dess möjliga funktion som mötesplats och som en plats för rekreation, skulle vara väl förenligt med de hållbarhets- och kretsloppsidéer som låg till grund för planeringen av Hammarby sjöstad.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, Södermalms stadsdelsnämnd och Sjöstadsföreningen. Sjöstadsföreningen har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 december 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2024 framgår det att friluftslivet i staden ska stärkas. Stockholms grönområden och stränder ska vara tillgängliga för alla och enkla att hitta till. Stadens närhet till vattnet ska också tas tillvara genom att öka möjligheterna till bad, såväl sommar- som vintertid. Utomhusbadens betydelse som en samlingspunkt under sommarhalvåret är viktiga. Möjligheten för vuxna och barn till rekreation och bad i sitt närområde ska vara tillgängliga för alla oavsett inkomst. Berörda nämnder och bolag ska arbeta för tillskapandet av fler officiella badplatser, vinterbadplatser, vindskydd och grillplatser i Stockholm.

Vidare finns det i budget 2024 en aktivitet där trafiknämnden med berörda nämnder, där ibland fastighetsnämnden, ska samordna inrättande av bland annat bryggbad och vinterbad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa.

Stadsledningskontoret kan konstatera att kommunfullmäktige i budgeten för 2021 gav miljö- och hälsoskyddsnämnden, tillsammans med exploateringsnämnden, trafiknämnden, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, i uppdrag att ta fram en

handlingsplan för inrättande av fler badplatser i staden. I Handlingsplan för nya bad 2022 pekades Hammarby sjöstad ut som ett aktuellt område för etablering av badmöjligheter men inrättandet av kallbadhus ingick inte i handlingsplanen.

Att i högre utsträckning nyttja vattnet för rekreation och motion är i linje med stadens Vision 2040 och stadsledningskontoret anser generellt att uppförande av kallbadhus kan vara positivt och bidra till att levandegöra delar av staden men att beaktande samtidigt behöver tas till stadens samlade investerings- och driftsutgifter.

Stadsledningskontoret anser vidare att kallbadhus kan, i enlighet med stadens kajstrategi, bidra i utvecklingen av stadens kajer och vattenområden som annars inte nyttjas. Vidare bör kallbadhus placeras där vattnet uppnår gällande krav på badvattenkvalitet samt att den rörliga sjötrafiken värnas.

Stadsledningskontoret bedömer att det, innan ett eventuellt kallbadhus i Hammarby Sjöstad skulle kunna förverkligas, krävs vidare utredningsåtgärder av behov och utmaningar kring genomförande, ekonomi, miljö, sjösäkerhet, trafiksituation, placering och utformning. Även förutsättningarna på platsen behöver utredas närmare innan det går att bedöma om platsen är lämplig.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion av Jonas Naddebo och Ashna Ibrahim (båda C) om att bygga ett kallbadhus i Hammarby sjö besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 november 2023 följande.

Idrottsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Reservation av Frank Hojem (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Said Abdu (L), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 oktober 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret har inget att erinra mot förslaget, men ser inte att det primärt är en fråga för fastighetsnämnden att fortsatt utreda förutsättningarna för ett möjligt genomförande av ett kallbadhus, så länge kontoret inte får ett sådant uppdrag.

I den mån staden, genom kontoret, ska uppföra ett kallbadhus på platsen behöver ett uppdrag inkomma från Södermalms stadsdelsförvaltning eller idrottsförvaltningen. Baserat på kontorets uppdrag bör kommande hyresgäst vara stadsintern i ett sådant scenario. I övrigt välkomnar kontoret den i budget föreslagna aktiviteten där trafiknämnden med berörda nämnder, där ibland fastighetsnämnden, ska samordna inrättande av bland annat bryggbad och vinterbad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 oktober 2023 följande.

Idrottsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Reservation av Mikael Peterson (C), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsförvaltningen ser generellt positivt på förslaget avseende ett kallbadhus i Hammarby Sjö, då det skulle kunna stärka möjligheten till rekreation för boende samt besökare till stadsdelen. Lokalisering av ett kallbadhus behöver ske i beaktande av såväl kommersiell som privat båttrafik med hänsyn till säkerhet. Förvaltningen har därmed ingen erinran mot förslaget men ser inte att det primärt är en fråga för idrottsnämnden att fortsatt utreda förutsättningarna för ett möjligt genomförande.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 november följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Johan Lisspers (L) och Erik Ehrs (KD), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 oktober har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser att motionens förslag att tillföra Hammarby Sjöstad badmöjligheter är ett positivt förslag. Vilket också nämns i motionen är Hammarby Sjöstad utpekad i Handlingsplan för nya bad 2022 som ett område inom staden där det finns behov av bad. I handlingsplanen anges tre möjliga platser att utreda vidare för nya offentliga badplatser: Anders Franzéns park, Fredriksdalstorget och Hammarbyterrassen. I handlingsplanen ingår dock inte inrättandet av bland annat kallbadhus, bassängbad och bastuflostrar.

Många frågor behöver enligt förvaltningen utredas vidare innan ett kallbadhus i Hammarby Sjöstad kan realiseras. Det gäller exempelvis huruvida placeringen vid Lugnets Terrass är den mest lämpliga utifrån tillgänglighets- och stadsmiljösynpunkt, hur anläggningen ska gestaltas, vem som ska äga och sköta kallbadhuset samt om vattnet i Hammarby sjö uppnår gällande krav på badvattenkvalitet (i det fallet att badvattnet ska tas från Hammarby sjö). Vidare är det också viktigt att hänsyn tas till eventuella parktytor som kan påverkas vilka stadsdelsnämnden ansvarar för.

I det fallet att staden ska uppföra ett eventuellt framtida kallbadhus, förutsätter förvaltningen att detta innebär att en större byggnad ska uppföras vilket i sådant fall

ligger utanför stadsdelsnämndens ansvar och rådighet. Även ansvaret för drift och underhåll av en sådan anläggning bör enligt förvaltningen ligga utanför nämndens ansvar.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Reservation av Frank Hojem (C)

Frank Hojem föreslår att fastighetsnämnden tillstyrker motionen och därutöver anför följande:

Vattnet är en stor del av Stockholm. Centerpartiet vill tillgängliggöra det fantastiska vatten som finns i hela staden och ta vara på de outnyttjade möjligheter som finns. Dels med fler strandbad, dels med vattennära broar, badflottar, badstegar och soldäck. Centerpartiet vill också skapa fler och bättre bad- och kallbadsmöjligheter i Stockholms olika stadsdelar och har därför föreslagit ett kallbadhus i Hammarby sjö vid Hammarby Sjöstad. En plats där det idag inte finns några officiella badmöjligheter.

Vänstermajoriteten har en aktivitet i sin budget för 2024 att trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa. Denna aktivitet skapar en förvirring i vem det är som ska fullfölja ansvaret för att skapa fler badmöjligheter i vår stad. Det är positivt att Fastighetsnämnden ställer sig positiv till ansatsen i motionen men har också ett ansvar tillsammans med övriga nämnder att driva på för att möjliggöra fler och bättre badmöjligheter i Stockholm.

Särskilt uttalande av Said Abdu (L)

Liberalerna ställer sig positiva till idén om ett kallbadhus i Hammarby sjö och vi har i vår budget lagt förslag på att staden ska utreda fler badplatser, där även vinterbad ingår. Vidare ser vi nödvändigheten i att handlingsplanen för badplatser implementeras i arbetet för att ta fram fler badplatser i staden.

Vi instämmer dock i förvaltningens svar att frågan inte primärt är en fråga för fastighetsnämnden.

Idrottsnämnden

Reservation av Mikael Peterson (C)

Mikael Peterson föreslår att idrottsnämnden tillstyrker motionen och därutöver anför följande:

Vattnet är en stor del av Stockholm. Centerpartiet vill tillgängliggöra det fantastiska vatten som finns i hela staden och ta vara på de outnyttjade möjligheter som finns. Dels med fler strandbad, dels med vattennära broar, badflottar, badstegar och soldäck. Centerpartiet vill också skapa fler och bättre bad- och kallbadsmöjligheter i Stockholms olika stadsdelar och har därför föreslagit ett kallbadhus i Hammarby sjö vid Hammarby Sjöstad. En plats där det idag inte finns några officiella badmöjligheter.

Vänstermajoriteten har en aktivitet i sin budget för 2024 att trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa. Denna aktivitet skapar en förvirring i vem det är som ska fullfölja ansvaret för att skapa fler badmöjligheter i vår stad. Idrottsnämnden står dock med som en av de ansvariga nämnderna och kan inte därför hävda att det inte är en fråga för idrottsnämnden att fortsatt utreda.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Johan Lisspers (L) och Erik Ehres (KD)

Lars Rottem Krangnes, Johan Lisspers och Erik Ehres förelår att Södermalms stadsdelsnämnd tillstyrker motionen och därutöver anför följande:

Att tillgängliggöra det fantastiska vatten som finns i hela staden och identifiera outnyttjade möjligheter är en viktig pusselbit i utvecklingen av Stockholm som en grön, hållbar och attraktiv stad för invånare och besökare.

Trots närheten till vattnet och att ett bad har efterfrågats så länge Hammarby sjöstad har funnits finns det idag inga officiella badmöjligheter. En badplats i området skulle utöver badmöjligheter fungera som rekreationsområde och gemensam mötesplats, skapa möjligheter för nya aktiviteter och verksamheter i regi av både ideella och kommersiella aktörer.

Handlingsplanen för nya bad pekar ut Hammarby sjöstad som ett mycket aktuellt område. Ett kallbadhus vid Lugnets terrass har fått bygglov tidigare men inte realiserats. Det finns bland annat ett förslag om ett kallbadhus med bastu där badhuset planeras som en träbyggnad som kan skötas helt klimatneutralt med solceller och med vatten som renas av växter eller fiskar, utan klor – helt i enlighet med hållbarhets- och kretsloppsidéerna som planeringen av Hammarby sjöstad tog avstamp i.

Trots vissa positiva initiativ går arbetet för fler bad i vår stadsdel trögt. Det är olyckligt att det inte fanns med skrivningar om bad i den så kallade fleråringen som

den S-ledda majoriteten ställde sig bakom i april. Beslutet om budget och verksamhetsplan 2024, som tas på nämndmötet i december, kommer visa vilka partier som prioriterar bad på riktigt.

Kallbadhuset vid Lugnets terrass är ett projekt där vägen mot realisering kan vara relativt kort, som har en stor målgrupp i närområdet och där det redan finns ett antal intressenter och aktörer som vill bidra till ett ekonomiskt hållbart genomförande. Nu är det viktigt att staden griper möjligheten och skapar förutsättningar för nästa steg. Stadsdelen bör ställa sig bakom initiativet och aktivt bidra till att det förverkligas. Precis som förvaltningen påpekar är det ett antal frågor som behöver utredas. Detta arbete bör skyndsamt påbörjas.